

Forurennet jord og overskudsjord

Sikker håndtering af forurennet jord og overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter.

Såvel forurennet jord som ren jord, der bliver tilovers ved bygge- og anlægsprojekter, udgør en udfordring i udviklingen af byen. Det er væsentligt at sikre en sikker håndtering af forurennet jord, samtidig med at lange og dermed miljøbelastende transporter af overskudsjord så vidt muligt undgås. Københavns Kommune har fokus på at sikre tilstrækkelig kapacitet til både behandling og placering af overskudsjord.

Forurennet jord

Ved bygge- og anlægsarbejde på forurenede arealer skal forurening, der udgør en miljø- og sundhedsmæssig risiko, så vidt muligt fjernes. Ved fastlæggelsen af krav til omfanget af oprensning skal der ske en konkret vurdering, der afhænger af type og koncentration af miljø- og sundhedsskadelige stoffer, fremtidig anvendelse af arealet og grundens placering i forhold til drikkevandsinteresser og i forhold til recipient for overfladevand.

Hvor der med Teknik- og Miljøforvaltningens tilladelse efterlades forurening på et areal, skal den øverste ½ meter på ubefæstede arealer bestå af rene materialer (jord, sand, grus eller lign.). På legearealer med små bakker, volde m.v. med stort slid skal der dækkes med 1 meter ren jord.

Overskudsjord

Håndteringen af overskudsjord i et projekt skal så vidt muligt ske i en helhedsorienteret og bæredygtig proces. Det vil som udgangspunkt sige, at ren eller lettere forurennet overskudsjord fra et byggeprojekt skal betragtes som en ressource frem for et restprodukt. Overskudsjord skal så vidt muligt håndteres lokalt, så kostbar og miljøbelastende flytning undgås, f.eks. gennem nyttiggørelse i klimasikring, støjafskærmning, erstatning for råstoffer, rekreative landskaber m.v. For at opnå dette skal planlægningen af bygge- og anlægsprojekter tidligt i deres forløb have fokus på både at begrænse og håndtere den forventede mængde af overskudsjord.

Redegørelse for forurennet jord og overskudsjord

Der opgraves og bortskaffes store mængder jord i forbindelse med byen mange bygge- og anlægsprojekter.

Der er forskellige kategorier af forurening i overskudsjorden, og også i det enkelte projekt forekommer der oftest forskellige grader af forurening. En stor del af overskudsjorden er ikke forurennet. Københavns

Kommune har gennem mange år sørget for, at der til stadighed er deponeringskapacitet inden for kommunen til den lettere forurenede jord. Det seneste deponeringsanlæg til forurenede jord blev indviet i Ydre Nordhavn i sommeren 2012 og forventes med de nuværende deponeringsmængder at have kapacitet til udgangen af 2020.

Københavns Kommune har i flere år undersøgt mulighederne for placering af et nyt anlæg til primært forurenede jord. Borgerrepræsentationen godkendte i 2017 en række mulige placeringer for overskudsjord i kommunen (alle på vandarealer), som kunne opfylde mål om bl.a. at undgå lange transportveje. En af disse placeringer var vandarealet mellem Lynetten og Nordhavn. Med projektet Lynetteholmen på dette sted vil der kunne sikres kapacitet til en meget lang årrække og lange transportveje ud af kommunen vil kunne undgås. Indtil et nyt anlæg kan ibrugtages, må der dog findes muligheder for mellemdeponi for at sikre kontinuerlig modtagelse af lettere forurenede overskudsjord i København, så kommunen kan opfylde sine forpligtelser til at anvise plads til overskudsjorden i de mellemliggende år. Ren overskudsjord nyttiggøres enten uden for kommunens grænser i f.eks. støjvolde eller inden for kommunens grænser, f.eks. i landskabelige projekter. Her vil en realisering af Lynetteholm også kunne tilvejebringe kapacitet, så transport af ren jord over større afstande ud af kommunen, og den dermed forbundne klimapåvirkning, kan reduceres.

For at begrænse transport og råstofforbrug ønsker Københavns Kommune at fremme genanvendelsen af såvel ren som lettere forurenede overskudsjord i offentlige og private projekter. Både den rene og den lettere forurenede overskudsjord kan for en dels vedkommende ofte genanvendes i samme byggeprojekt, hvor jorden er opgravet, ud fra princippet om, at ren jord skal genanvendes på grunden frem for forurenede jord. Herudover kan ren og lettere forurenede jord (efter en konkret vurdering) ofte nyttiggøres i andre projekter som støjvolde, landskabs-elementer etc. uden risiko for forureningsspredning.